

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

(Dėl sutikimo reorganizuoti Asmens dokumentų išrašymo centrą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos)

Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl sutikimo reorganizuoti Asmens dokumentų išrašymo centrą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – sutikti, kad Asmens dokumentų išrašymo centras prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – ADIC) (juridinio asmens kodas 188778315) būtų reorganizuotas jungimo būdu: ADIC būtų prijungtas prie Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – MD) (juridinio asmens kodas 188610666), kuriam pereitų visos ADIC teisės ir pareigos.

Funkcijų peržiūra ir optimalus viešojo sektoriaus institucijų tinklas yra vienas iš strateginių darbų siekiant visuomenės poreikius atitinkančio viešojo sektoriaus pertvarkos. VRM, atsižvelgusi į ADIC vykdomų funkcijų svarbą viešajam saugumui ir migracijos politikai, atliko vertinimą, ar šių funkcijų vykdymas neturi būti užtikrinamas aukštesniu lygiu, pasitelkiant daugiau žmogiškųjų ir techninių išteklių.

VRM sudarė darbo grupę, kuri įvertino keturias alternatyvas dėl tolimesnio ADIC veikimo. Darbo grupė pasirinko optimalią ir labiausiai valstybės interesus atitinkančią alternatyvą bei parengė ADIC reorganizavimo (jungimo prie MD) veiksmų planą, kuris užtikrina nuoseklų ADIC vykdomų funkcijų tęstinumą, resursų sutelkimą.

Reorganizavimo pagrindimas: ADIC vykdoma veikla (asmens dokumentų išrašymas bei atitikties Europos Sąjungos (toliau – ES) ir nacionalinių teisės aktų reikalavimams užtikrinimas) priskirtina prie vidaus reikalų ministro valdymo sričiai būdingų veiklų, prisidedančių prie VRM keliamų tikslų pasiekimo – nacionalinio ir viešojo saugumo. Asmens dokumentų išrašymas yra asmens dokumento užsakymo ir išdavimo proceso (apimant ir asmens tapatybės nustatymą bei patvirtinimą) dalis. Visas asmens dokumentų išrašymo procesas turi būti tikslingai planuojamas ir organizuojamas, kad būtų užtikrintas sklandus dokumentų išdavimas visiems piliečiams. Siekiant valstybės saugumo tikslus atitinkančio, skaidraus bei optimizuoto proceso, siūloma visą asmens dokumento užsakymo, išrašymo ir galutinio išdavimo procesą perduoti vienai valstybės įstaigai, kuri užtikrins sklandų ir saugų asmens dokumentų procesą, kokybišką klientų aptarnavimą, prisiims visą teisinę atsakomybę už šio proceso vykdymą, korupcijos prevenciją ir griežtą procedūrų atitikimą teisės aktų reikalavimams.

MD veikla labiausiai susijusi su ADIC funkcijomis, kadangi vienas iš MD veiklos tikslų – užtikrinti ir organizuoti asmens tapatybę ir Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinančių dokumentų, tarnybinio paso išdavimą. Strateginis MD tikslas – klientų aptarnavimo kokybės gerinimas. MD, žinodamas klientų srautus ir poreikius, gali tiksliau prognozuoti, kiek reikia užsakyti asmens dokumentų blankų, analizuoti ir vertinti bendrą dokumentų išdavimo procesą, identifikuoti galimus proceso trūkumus ir optimizavimo galimybes, vystyti patrauklias elektroninės atpažinties paslaugas, tokiu būdu užtikrinti operatyvų ir kokybišką klientų aptarnavimą.

MD turi platų klientų aptarnavimo tinklą: 54 teritorinius padalinius visoje Lietuvos teritorijoje bei 43 išorės paslaugų teikėjo padalinius užsienyje. MD turi klientų aptarnavimo infrastruktūrą: dedikuotą personalą, skambučių centrą, aptarnavimo kokybės vertinimo procedūras, atskirą Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyrių. MD su ADIC turi bendrą ADIC dokumentų pristatymo, logistikos sistemą.

MD yra Lietuvos migracijos informacinės sistemos (toliau – MIGRIS), kuri turi sąsają su ADIC, tvarkytojas, todėl ir šiuo metu visas dokumentų užsakymo procesas vykdomas per MIGRIS. MD išduoda daugiau nei 99 proc. visų ADIC spausdinamų dokumentų. Prijungus ADIC, visos sistemos, susijusios su dokumentų išrašymo procesais, būtų vystomos kryptingai, racionaliai naudojant valstybės išteklius. MD turi visą reikiamą įrangą biometriniams duomenims surinkti.

ADIC šiuo metu įsteigtos 43 pareigybės. ADIC darbuotojus perkėlus į MD, MD turėtų daugiau žmogiškųjų ir darbo procesų organizavimo resursų, kurie leistų užtikrinti didesnę asmens dokumentų fizinę ir technologinę saugumą (per užsakymo, gamybos ir įteikimo galutiniam vartotojui (asmeniui) procesus). MD užtikrintų asmens dokumentų išdavimo procesų skaidrumą ir kontrolę: prašymus išduoti asmens dokumentus priimtų ir išrašytus dokumentus įteiktų MD teritoriniai padaliniai, dokumentų išrašymo funkcijas vykdytų naujai įsteigtas MD centrinės įstaigos padalinys, kuris perimtų pagrindines ADIC funkcijas. Procesų atitiktį teisės aktų reikalavimams užtikrintų MD Teisės skyrius, o skaidrumą – Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyrius.

MD plėtoja skaitmeninimo projektus asmens dokumentų išdavimo srityje, todėl prijungus ADIC šie projektai būtų papildyti asmens dokumentų išrašymo ir atpažinimo elektroninėje erdvėje komponentais. MD galėtų teikti daugiau paslaugų klientams (pvz., perkelti kvalifikuotus sertifikatus iš asmens tapatybės kortelės į skaitmeninę erdvę (įgyvendinant *e-wallet* ar kitus projektus), prisidėtų prie elektroninės atpažinties politikos įgyvendinimo.

MD taptų viena įstaiga, atsakinga už visą dokumentų išdavimo procesą: klientų aptarnavimas, blankų užsakymo prognozavimas, dokumentų užsakymas, gamyba ir įteikimas, elektroninės atpažinties ir skaitmeninių sprendimų kūrimas, elektroninės atpažinties politikos įgyvendinimas, bendradarbiavimas su kitomis įstaigomis. MD galėtų operatyviau reaguoti į klientų skundus, gerinti klientų aptarnavimo kokybę.

Reorganizavus ADIC, MD planuoja perimti visas šiuo metu ADIC įsteigtas pareigybes ir darbuotojus. Vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, darbuotojai bus įspėti apie įstaigos reorganizavimą jungimo prie MD būdu.

ADIC reorganizuoti planuojama **nuo 2025 m. sausio 1 d.**, tačiau siekiant sklandaus elektroninės atpažinties sertifikavimo perėmimo, reorganizavimas gali būti tęsiamas iki laikotarpio, kol bus įgyvendinti visi ADIC reorganizavimo plane įrašyti veiksmai. Reorganizavimo sąlygų apraše ši išlyga – 25.3 papunktyje: „reorganizavimas bus baigtas tik tuomet, kai MD įgis kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo sertifikatą, leidžiantį nenutrūkstamai vykdyti sertifikatų išdavimo asmenims bei viešajam sektoriui funkciją, o ADIC išduoti sertifikatai bus galiojantys iki jų galiojimo pabaigos“.

Pateikiame duomenis apie ADIC 2024 m. liepos 1 d. turimą turtą ir finansinę būklę (pridedama).

Nutarimo projekto poveikio vertinimas neatliekamas, nes Nutarimo projektas – individualus teisės aktas, be to, galimas ADIC veikimo alternatyvas svarstė vidaus reikalų ministro įsakymu sudaryta darbo grupė. Priėmus Nutarimo projektą numatomos teigiamos pasekmės – bus optimizuotas biudžetinių įstaigų skaičius, **dokumentų užsakymas, išrašymas ir išdavimas taptų vientiso ir ateityje tobulinamo proceso dalimi** skiriant šiam procesui daugiau žmogiškųjų ir technologinių išteklių, didinamas asmens dokumentų saugumas (dėl skiriamo didesnio dėmesio dokumentų blankų gamybos tiekėjų konkurencijai, fiziniam ir technologiniam saugumui, korupcijos rizikų valdymui).

Pažymime, kad ES nėra vienos standartinės praktikos, ar asmens dokumento išrašymas ir išdavimas yra vientisas (bendras), ar atskiri procesai. Blankų gamybą daugumoje ES šalių užtikrina privačios bendrovės (kaip yra ir šiuo metu Lietuvos Respublikoje), bet asmens dokumentų išrašymas

(personalizavimas) ir asmens dokumentų išdavimas yra ar iš dalies yra (tam tikroms asmens dokumentų kategorijoms) ir bendras procesas (Graikijoje, Belgijoje, Italijoje, Liuksemburge, Latvijoje, Estijoje).

Nutarimo projektui įgyvendinti VRM, kaip asignavimų valdytojais, 2025 metams reikia skirti papildomus valstybės biudžeto asignavimus: MD ISO 27001 sertifikatui įsigyti (20 tūkst. Eur); MD atitikties vertinimui pasirengti (kartu su techninės įrangos įsigijimu – 200 tūkst. Eur); MD atitikties vertinimo paslaugai įsigyti (15 tūkst. Eur); Informatikos ir ryšių departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – IRD prie VRM) papildomiems IT komponentams įsigyti (160 tūkst. Eur). Iš viso papildomas valstybės biudžeto asignavimų poreikis 2025 metams – 395 tūkst. Eur (jeigu reorganizacijos veiksmai pasibaigtų iki 2025 m. sausio 1 d., papildomas valstybės biudžeto asignavimų poreikis būtų reikalingas 2024 metais tiekėjų įvykdytiems įsipareigojimams apmokėti). ADIC ir IRD prie VRM turimas finansavimas Asmens dokumentų gamybos informacinei sistemai ir ADIC plėtrai ir palaikymui yra naudojamas pagal paskirtį ir negali būti perskirstytas kitoms įstaigoms.

Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija bei Lietuvos Respublikos finansų ministerija; Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba pateikė siūlymus dėl reorganizavimo veiksmų plano terminų patikslinimo, dėl Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos siūlymų įvertinimo pateikta derinimo pažyma. VRM įvertino Finansų ministerijos informaciją, kad jei Nutarimo projektui būtų pritarta, o papildomų lėšų jo nuostatomis įgyvendinti 2025–2027 m. biudžete nebūtų skirta, lėšos Nutarimo projektui įgyvendinti turės būti skiriamos iš bendrųjų VRM patvirtintų biudžeto asignavimų.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo sistemyje.

Nutarimo projektą parengė darbo grupė (darbo grupės vadovė – vidaus reikalų viceministrė Agneta Ladek), tiesioginė rengėja – ADIC direktorė Indrė Gasperė, tel. (8 5) 271 8001.

PRIDEDAMA:

1. Įsakymas dėl darbo grupės sudarymo, elektroninio dokumento nuorašas, 4 lapai.
2. Nutarimo projektas.
3. Derinimo pažyma.
4. ADIC reorganizavimo veiksmų planas (žiniai).
5. ADIC reorganizavimo sąlygų aprašas (žiniai).
6. ADIC turto ir finansinė ataskaitos (2024 m. liepos 1 d.).

Vidaus reikalų ministrė

Agnė Bilotaitė

I. Gasperė, (8 5) 271 8500, indre.gaspere@vrm.lt